

KAARSILLA HELITEOSE KONKURSS

Foto: Sille Annuk

Tartu Linnavalitsus
Arhitektuuri ja ehituse osakond

Sisukord

1. Sissejuhatus	3
2. Konkursi eesmärk	3
3. Lähteülesanne	4
4. Konkursi formaat.....	4
5. Lisad	5
6. Osavõtjad ja kvalifitseerimiskriteeriumid	5
7. Žürii koosseis	5
8. Preemiad	6
9. Ajakava	6
10. Tööde esitamine	Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud.

1. Sissejuhatus

2017. aasta sügisel jõudis lõpule Tartu kaarsilla rekonstrueerimine. Ehitusprojektiga liideti varasemalt koostatud valgustus- ja helinduslahendus, mis nägi ette silla täiendamise led-valgustuse ja helisüsteemiga. Silla tehnilise osa uuendusprojektiga muudeti sillakonstruktsioonid ohutumaks ja mugavamalt kasutatavaks: kahel pool sillakaart paiknevad käiguteed on nüüd laiemad, metallpiirded on uued, sillale pääseb piki laugeid pandusi ning paremkalda kallasrada pikenes silla alt läbi. Kogu tervik panustas ühtaegu silla kasutusmugavusse ja parandas selle väljanägemist.

Uuendatud silla avamise tähistamiseks telliti esimene terviklik heli- ja valguslahendus Eesti Kunstiakadeemia Uusmeedia osakonna magistrandidelt (Martin Rästa, Aivar Tõnso, Liisi Küla, Roman-Sten Tõnissoo ja Sten Saarits). Viis eraldiseisvat, ent ühe terviku loovat teost võtsid lähtekohaks vee ning selle omaduse ümbritsevat peegeldada ja moonutada. Teoste väljatöötamisel lähtuti Raekoja kellamängust: silla heliteosed jätkavad kellatornist 5 korda päevas kostuvat pikemat kellamängu, mõjudes tornihelide jätku, peegelduse ja töötlusena. Silla iga viie heliteose juurde käib valguslahendus, päeva lõikes varieerub teoste esitamise järjekord.

Lisaks sellele on silla heli ja valgusega markeeritud erinevaid tähtpäevi (jõulud, vabariigi juubel, naistepäev jne), näiteks 2017.a. detsembris ning 2018.a. jaanuaris mängis kaarsillal püsivalt 2013.a. Tartu jõuluaja installatsioonile „Uusnurk“ loodud heliteos, autor Ardo Ran Varres.

2. Konkursi eesmärk

Sildadel on eriline ruumimõju, sest nad võimaldavad ületada linnaruumis olulise katkestuse. Sillal viibija satub ühtäkki kohta, kus tegelikult ei peaks saama viibida: kahe poole vahele vee kohale õhku rippuma. Kuidas või kas üldse see peaks kõlama?

Avalik ja kaubandusruum kostitavad meid igapäevaselt agressiivse helifooniga: meil pole valikut mida millal ning kui valjusti kuulame. Olmemüra püütakse leevendada või üle mängida olenevalt olukorrast kas mahedate või reibaste viisidega, mis sulanduvad lõpuks üheks anonüümseks taustaks. Konkursi eesmärgiks on antud asukoha helide mõtestamine. Kuidas kasutada loodud tehnilisi võimalusi linlaste kasuks, kuidas vältida pakutud võimaluste kuritarvitamist?

Konkurss annab heliloojatele ülesande lavastada nähtamatut, linna sooviks on Kaarsilla helindamiseks leida valik väarikaid läbimõeldud lahendusi. Kuna tervik hõlmab vaikuse ja heli tasakaalustatud suhet, siis ei ole konkursile esitatavate heliteoste pikkus rangelt ette määratud. Ööpäeva, aastaegade ja tähtpäevade kalendrist leiab mitmekesise värvinguga olukordi, mis annavad aeg-ajalt põhjuse või eelduse selle hetke tähistamiseks või äramärkimiseks. Konkursile esitatud teosed võivad olla loodud nii universaalsetena kui ka väga täpselt määratud olukorra saateks.

3. Lähteülesanne

- 3.1 Konkursil osalejalt oodatakse ühe või mitme tervikliku heliteose loomist ja salvestamist ning nende esitamist punktis 4 toodud formaadis.
- 3.2 Konkursile esitatav teos ei tohi olla varem avalikult kõlanud.
- 3.3 Konkursile esitatav teos peab olema esitusküps, kuigi tehnilised korrektuurid ja parendamine on võimalikud ka pärast võidutöö valimist, enne sillal esitlemist.
- 3.4 Heliteosele ei määrata stiililist piirangut. Oodatud on nii klassikalisele harmooniale tuginevad kui ka abstraktsemad heliteosed.
- 3.5 Teose loomisel arvestada sillal paiknevate tehniliste võimalustega (soovi korral kasutades ära ruumilise heli loomise võimalust) ning asukohaga.
- 3.6 Pidada silmas, et silda ületatakse nii argistes olukordades (päeva ja nädala vältel kindlatel kellaaegadel) kui juhuslikult ning et teostesse suhtutakse ka kui sündmusse, tulles ja sättides end kindlaks ajaks sillale kuulama.
- 3.7 Teose pikkus on 3-6 minutit, põhjendatud juhul (vastavalt kontseptsioonile) võib olla ka lühem või pikem, ent mitte pikem kui 10 minutit.
- 3.8 Teose autor annab teose üle salvestisena, kandes hoolt kvaliteetse esituse ja salvestuse eest ning garanteerides, et tegemist on originaalloominguga. Autor tagab, et tema poolt konkursile üle antud töö ei riku kolmandate isikute mistahes õigusi, sh varalisi ja mittevaralisi autoriõigusi. Selle nõude mittetäitmisel, s.o kui kolmandad isikud esitavad seoses heliteosega mistahes pretensioone, on autor kohustatud oma kulul võtma tarvitusele kõik meetmed kolmandate isikute pretensioonide kohtuväliseks lahendamiseks. Juhul kui kolmandate isikute nõuet ei ole võimalik kohtuväliselt lahendada, siis kohustub autor kandma kõik kohtukulud.

4. Konkursi formaat

Konkurss on avalik ja mitte-anonüümne. Žüriil on õigus kuulutada konkurss nurjunuks kui esitatakse vähem kui 5 tööd ja/või ei esitata piisava professionaalsusega loodud teoseid.

Võistlustööd esitada kaheosalisena: helifaili ja teose kontseptsiooni kirjeldusena. Kirjeldus esitada vabas vormis ja pikkuses eelistatult PDF või JPG failina, tutvustades töö ideed, vajadusel lisada tehnilisi selgitusi või nõudeid ning soovi korral ettepanekuid heliteost saatvale valgustuslahendusele.¹

---

¹ Valgus- ja helisüsteemil on võimekus sünkroonesituseks. Kui kõlarid asetsevad sillakaare all kahe samba vahel, siis led-valgustid on paigaldatud sillakaare alla vahetult iga samba kõrvale, valgustussuunaga ülalt alla. Iga valgusti on iseseisvalt juhitav, programmeerida saab valgustugevust ja valgusti värvitooni. Igal valgustil saab

Heliteosed peavad olema esitatud MP3, AAC või WAV formaadis. Silla helisüsteem koosneb 12 kõlarist, mis on paarikaupa ühendatud kuue mängijaga. Seega on võimalik luua ja maha mängida ruumis dünaamiline helikompositsioon, mille saab tekitada kuue kanali üheaegse käivitamisega. Iga kanali heli tuleks sellisel juhul esitada eraldi failina, arvestades, et esimene kanal paikneb Raatuse tänava pool ning kuues Raekoja platsi pool.

Helifailide pikkus peab olema salvestatud täisminutites – kui teos ei lõpe täisminutiga, tuleb faili lõpp tühjaks jätta.

5. Lisad

- Helisüsteemi tehniliste andmete ja seadmete loetelu;
- Kaarsilla asendiplaan, vaated;
- Fotod olukorrast ja kontekstist.

6. Osavõtjad ja kvalifitseerimiskriteeriumid

Konkursist võivad osa võtta kõik Eesti Vabariigi kodanikud. Kvalifitseeritaks loetakse heliteos, mis vastab punktis 3 toodud nõuetele ja on saabunud õigeaegselt.

7. Žürii koosseis

Komisjoni esimees: Tõnis Arjus – Tartu linnaarhitekt

Liikmed: Ardo Ran Varres – helilooja

Age Veeroos – helilooja

Toomas Peterson – Teater Vanemuine teatrijuht

Anna-Liisa Unt – Tartu linnakujunduse spetsialist

Žürii võib kaasata eksperte, kellelt küsida täiendavat arvamust otsuse langetamiseks.

---

korraga olla ainult üks värvitoon. Ruumiliselt saab terviku moodustada ühest kõlarist ja temaga külgnevast kahest valgustist, pannes dialoogi kõlarist kostuva heli ning samas asukohas paikneva valguse. Samaväärselt on programmeeritavad led-valgustid, mis suunavad valguse sillakaare peale ning silla alla. NB! Kõlarite paiknemine erineval kõrgusel sammaste võib esitusel tekitada pikki kajasid ja peegeldusi.

8. Preemiad

Konkursi preemiafond on 15 000

Žüriil on õigus preemiaid ümber jagada vastavalt esitatud tööde tasemele. Žürii valib välja 1-5 autorit (või meeskonda) ning jagab preemiad kas võrdselt (minimaalselt 3000 eurot töö kohta) või määrab pingerea alusel kohalised preemiad. Preemia määratakse autori (või meeskonna) kohta, ehk kui üks autor esitab mitu tööd, mis väärivad premeerimist, siis antakse talle mitme töö kohta 1 preemia.

9. Ajakava

Konkurss algab 29. juunil, 2018.a.

Teoste esitamise tähtaeg on 24. september, 2018 kell 16:00.

Teosed tuleb laadida veebikeskkonda ja saata viide digitaalsel kujul aadressile aeo@raad.tartu.ee või tuua füüsilisel andmekandjal samaks ajaks Arhitektuuri ja ehituse osakonda Kүүni tn 5, Tartu, 323.

Žürii langetab oma otsuse hiljemalt kuu aja jooksul peale tööde esitamist.